

## [Harald Petersen.]

anliggender, mente udfra den tale, jeg har holdt i dag, at nu huggede venstre folkeafstemningsideen fra de konservative. (Ole Bjørn Kraft: Jeg sagde, de sluttede sig til den!). Ja, vi har i forfatningskommissionen talt nogle uforbindende ord om både det ene og det andet, og det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har fremsat en tanke svarende til den, det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft nu gør krav på at være ophavsmand til. Men alt dette kommer jo slet ikke denne sag ved. Jeg har ikke ønsket at låne noget fra de konservative, men hvis de har noget godt at låne ud, har jeg på den anden side ikke noget imod at prøve det, anderledes er jeg ikke indstillet. Jeg har imidlertid ikke søgt at låne eller at fratage dem den fjer, som rettelig tilkommer dem. De synspunkter, jeg har fremsat i dag, er synspunkter, der er fremsat i en situation, som ikke har foreligget før i dag, og som derfor ingen som helst forbindelse har med det, partierne løseligt skitserede indenfor forfatningskommissionen. Det er udtalelser på baggrund af forslag, der foreligger, ikke om en grundlovsrevision, men om den kommunale valgret og intet andet, en ny situation, som vi overhovedet slet ikke har drøftet indenfor forfatningskommissionen. Derfor har jeg heller ikke fjernet noget af den glans, der rettelig tilkommer det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft.

Jeg må måske sige, uden derfor at gå ind i nogen konkurrence, at jeg efter at have hørt det ærede medlems tale i dag må udtrykke min dybtføjte glæde over, at den konservative forvildelse fra Christmas Møllerperioden i 1945 angående den sag og 21 års valgretsalder nu er lagt *ad acta*. Så er der vist kvitteret for venligheden.

Må jeg så sige til det ærede medlem hr. Steen, at man ikke uden videre kan sætte lighedstegn mellem flertallet i folketinget og flertallet i befolkningen med hensyn til de ting, vi her drøfter. Det, der reelt foreligger i denne sag, er, at der i 1936 her i folketinget blev nedstemt forslag om 21 års valgretsalder, at man i 1939 ved en folkeafstemning har tabt i befolkningen på 23 års valgretsalder, og at man i 1945 gensidigt faldt over hinandens ben med hensyn til 21 års valgretsalder, hvorfor vi blev stående på det, vi har i øjeblikket. Det er nemlig kendsgerningen.

Må jeg så tilsidst sige til det ærede medlem hr. Steen, at når han skal forklare udlandet de forskellige standpunkter herhjemme, bliver det vanskeligt for ham at klare det

righoldige sortiment, som det radikale venstre efterhånden har fået...

## Anden næstformand (Victor Larsen):

Tiden for en kort bemærkning er udløbet. Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har ordet for en kort bemærkning.

Aksel Larsen: På grund af den begrebsforvirring, som tilsyneladende breder sig på bestemte steder i salen, bliver jeg nødt til at minde det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft om, at han sagde nogenlunde følgende: vi herinde har ikke fået vore stemmer på vort standpunkt til valgretsaldere — og efter at have sagt dette, førte det ærede medlem tankegangen videre: at så havde man altså ikke ret til uden en folkeafstemning at sænke valgretsaldere. Dertil har jeg sagt — naturligvis ikke med de samme ord som nu —, at vælgerne kendte partiernes programmer med hensyn til, hvor valgretsaldere burde ligge; vælgerne vidste, at de fleste partier, eller rettere sagt, alle partier her i denne sal undtagen venstre havde 21 års valgretsalder på deres program, det vidste vælgerne, da de afgav deres stemme. Vælgerne måtte derfor have ret til at forudsætte, at så ville partierne arbejde for såsnart som muligt at få gennemført deres programmer også på dette punkt. Derfor skal man ikke komme her og sige, at man intet mandat har fra vælgerne til at gennemføre det, der står på ens parti-program.

Jeg sagde så videre til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft — vil det ærede medlem have ordet, kan han forsøge, om han kan forklare logikken i sin optræden her —, at hvis man skulle tale om spørgsmål, som vælgerne intet kunne kende til, da de afgav deres stemme ved sidste folketingsvalg, og som de ikke kunne vide hvorledes partierne ville stille sig til, de spørgsmål, der nu er kommet op, så kunne man jo tage spørgsmål som Marshallplanen og Atlanterhavsblokken og lignende. Disse elementære, langt mere vidtrækkende, langt mere betydningsfulde og skæbnesvangre spørgsmål har det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft ingen betænkelighed ved at lade rigsdagen afgøre, men ved spørgsmålet om valgretsaldere, hvor vælgerne ved sidste valg vidste, hvor flertallet af kandidaterne stod, dér kommer det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft og bestrider rigsdagens ret til at afgøre dette spørgsmål!

Indenrigsministeren (Smørum): Det ærede medlem hr. Harald Petersen advarede regeringen imod at gennemføre dette lovfor-